

[Udenrigsministeren.]

forsvarsberedskab. Jeg vil endnu en gang tilføje: forsvarsstyrker — ikke offensive flyverstyrker.

Der foregår for tiden i Europa en diskussion om forholdet til Amerika, og fra forskellig side er det blevet en modesag at kritisere USA, der beskyldes for at ville dominere Danmark og andre frie lande. Det er en sag, som det er nødvendigt at tage stilling til, for — som jeg sagde ved åbningsmødet af Atlantrådet i Rom: intet ville være ulykkeligere, end hvis der voksede en stærk anti-amerikansk bevægelse op i Europa eller en stærk anti-europæisk bevægelse i Amerika.

Samarbejdet mellem os er noget fundamentalt, og fra begge sider bør man bestrebe sig for at rydde hindringer af vejen. At kommunisterne altid vil blæse kraftigt til ilden, ved vi jo — det er så åbenlyst i deres interesse. Derfor er det også nødvendigt, at man bedømmer den kritik, der kommer frem, sagligt, og ikke glemmer, hvad Europa skylder Amerika. Lad os huske, at Amerika kom Europa til hjælp i et øjeblik, da en økonomisk katastrofe truede, og at det samarbejde, som her blev indledt, ikke var et samarbejde mellem over- og underordnede, men derimod et snævert og værdifuldt økonomisk medarbejderskab. Når vi i denne tid føler os trygkere end tidligere, ved vi jo alle, at det skyldes, at Amerika er deltager i Atlantpagten, og at dets mægtige ressourcer i modsætning til, hvad der var tilfældet i 1939, ved en krigs udbrud straks vil blive sat ind i forsvaret mod en angriber af noget Atlantpagtland.

Et samarbejde forudsætter forhandlinger mellem parterne, og naturligvis vil USA herunder på grund af dets hele stilling gøre sin stemme gældende med vægt. Enhver, der har deltaget i Atlantpagtforhandlinger, kan bekræfte, at der ikke her er tale om et diktat, men ofte om et amerikansk initiativ. Det betyder ikke, at der ikke er spillerum for andre landes initiativ, eller at der ikke bliver taget hensyn til andres meninger. Jeg kan for Danmarks vedkommende henviser til, at Danmark har været deltager i et initiativ, der har ført til, at Atlantrådet har ladet drøftelser af verdenspolitikken med en samarbejden af medlemmernes udenrigspolitik for øje indgå som et led i sine møder. Det samme gælder planen om at søge et nærmere samarbejde etableret mellem de militære

og civile NATO-myndigheder — vi kan i morgenaviserne i dag læse om det første møde af denne karakter. Både i spørgsmålet om øst-vesthandelen og med hensyn til størrelsen af vore forsvarsbudgetter er der taget vidtgående hensyn til danske synspunkter. Afgørelsen træffes af NATO i et demokratisk samarbejde, ikke af et enkelt land. Spørgsmålet om stationering i Danmark af allierede flyverstyrker i fredstid er således også blevet rejst første gang indenfor NATO, og hvis vi beslutter os til at gå videre i forhandlingerne om dette spørgsmål, vil sagen også sortere under Atlantrådet.

Amerika anerkender nu fuldtud, at USA ikke længere kan unddrage sig sit medansvar for udviklingen også i vor verdensdel. Isolationspolitikken tid er forbi. Man behøver blot at forestille sig, hvorledes vor stilling ville være, hvis Amerika trak sig tilbage i sig selv og opgav amerikansk deltagelse i samarbejdet indenfor den frie verden. Håbet om at bevare vor frie livsform uforandret bygger på, at landene på begge sider af Atlanten står sammen.

Overfor de kritikere, der taler om den amerikanske udenrigspolitikens umodenhed og manglende forståelse for Europas særlige problemer, er det værd at fremhæve, foruden Marshallplanen og Den nordatlantiske Traktat, den ansvarsbevidsthed og fasthed, den amerikanske politiske ledelse udviste under så alvorlige begivenheder som Berlinblokaden og det kommunistiske angreb på Sydkorea, eller for at nævne endnu en ting: den amerikanske regerings faste holdning, da det viste sig, at general MacArthurs fortsatte kommando indebar fare for en spredning af konflikten i Korea.

Alligevel læser man i disse dage i „New York Times“, at dets chefforrespondent i Paris er kommet til det resultat, at en bølge af anti-amerikanisme går over Europa. Jeg tror, det er for stærkt sagt. Men der er det rigtige i det, at kritiske røster har lydt, og at der er forhold, som vi europæere ønsker ændret i vort samarbejde med Amerika.

Amerikanerne kan ikke sige sig ganske fri for selv at være årsag hertil. Der er for det første den amerikanske handelspolitik. Det må irritere vide kredse i Europa, at De Forenede Stater på een og samme tid søger at hjælpe os til at stå på egne ben, forlanger herfor som vederlag, at vi skal føre en liberalistisk handelspolitik, og så samtidig ved at lukke deres marked forhindrer os i at